

The background of the cover is a black and white photograph of a tropical landscape. In the foreground, a large, leafy tree with a thick trunk dominates the left side. In the background, a small hut with a thatched roof is visible on a slight rise. The overall scene is lush and natural.

Lazar Sudjić, dipl. inž.

DRVO TROPSKOG PODRUČJA

Beograd, 1976.

Privredna komora Jugoslavije
Savet za šumarstvo i industriju za preradu drveta

Lazar Sudjić, dipl. inž.

DRVO TROPSKOG PODRUČJA

Beograd, 1976.

SADRŽAJ

	Strana
Predgovor	5
GLAVA PRVA	
TROPSKE ŠUME	
Opšte napomene	7
Geografski raspored šuma:	
Afrika	7
Azija i pacifičko područje	8
Srednja Amerika	8
Južna (Latinska) Amerika	8
Tipovi tropskih šuma	9
Karakteristike šuma	9
Površina šuma	10
Struktura drvne mase	13
Gazdovanje sa šumama	15
GLAVA DRUGA	
TROPSKO DRVO NA MEĐUNARODNOM TRŽIŠTU	
Istorijski razvoj trgovine:	
– prva pojava mahagonija iz Srednje Amerike	21
– prva pojava mahagonija iz Zapadne Afrike	23
– prva pojava tikovine iz jugoistočne Azije	25
Trgovina tropskim drvetom:	
– uvoz oblovine u Evropu	26
– uvoz oblovine u Japan	28
– uvoz rezane građe u Evropu	28
– uvoz rezane građe u SAD	30
– sortiranje rezane građe liščara	30
– uvoz furnira i šper ploča u Evropu	31
– uvoz furnira i šper ploča u SAD	32
Struktura trgovine tropskim drvetom:	
– Francuska	34
– SR Nemačka	35
– Italija	35
– Velika Britanija	35
– Holandija	36
– Švajcarska	37
GLAVA TREĆA	
POTROŠNJA TROPSKOG DRVETA	
Struktura potrošnje u nekim zemljama Evrope	39

	Strana
– Francuska	42
– SR Nemačka	43
– Italija	44
– Holandija	44
– Velika Britanija	45
– Španija	45
Potražnja i ponuda tropskog drveta	47
Razvoj ponude i potražnje drveta	50
 GLAVA ČETVRTA	
JUGOSLAVIJA I TROPSKO DRVO	
Potražnja i uvoz drveta	55
Trgovina tropskim drvetom	56
Učešće u iskorišćavanju tropskih šuma	60
 GLAVA PETA	
KARAKTERISTIKE TROPSKOG DRVETA LIŠĆARA	
Klasifikacija vrsta drveta	63
Najvažnija svojstva nekih komercijalnih vrsta drveta	71
– iz područja Afrike	73–91
– iz područja jugoistočne Azije sa Pacifikom	91–100
– iz područja Srednje i Južne Amerike	101–106
Zbirne tabele uvoza i izvoza tropskog drveta	107
 Literatura	
	115

Predgovor

Šumsko područje Afrike, Azije i Latinske Amerike proteže se na ogromnim prostranstvima tropskog pojasa, a sačinjavaju ga guste i neprohodne prašume obrasle bogatstvom botaničkih vrsta drveta i drugih biljnih formacija.

Još od vremena prvih istraživača do tada nepoznatog sveta, pa preko kolonijalnih gospodara, sve do današnjih dana, šumsko bogatstvo tropskog područja privlačilo je pažnju šumarske prakse i nauke, naročito u zemljama bivšim kolonijalnim imperijama, a i mnogo šire.

Bogatstvo i raznovrsnost šumskog fonda tropskog područja, jevtina radna snaga, privilegije i olakšice koje su uživali kolonijalni gospodari, obezbeđivale su visoke i brze profite inostranom kapitalu, koji je uz minimalna ulaganja ulazio u eksploataciju tropskih šuma u lako pristupačnim regionima, prvenstveno uz morsk obalu i uzduž plovnih rečnih tokova.

Stalno rastuće potrebe i povećana potrošnja drveta u svetu, osiguravale su plasman tropskog drveta uz povoljne uslove; u početku, kao dopuna i zamena raznim vrstama drveta iz umerenog pojasa, da bi ubrzo, naročito posle prvog svetskog rata, tropsko drvo postalo ozbiljan konkurent drvetu iz umerenog pojasa na međunarodnom tržištu drveta.

U današnjim, izmenjenim uslovima, kada je došlo do nacionalnog i ekonomskog oslobođenja zemalja tropskog područja, koje danas, kao nesvrstane, mada još uvek nedovoljno razvijene, vrše snažan pritisak i uticaj na postojeći sistem raspodele i preraspodele svetskih bogatstava, a prvenstveno sirovina sa kojima obiluju, pristup iskorišćavanju šumskog bogatstva ovih zemalja dobija ne samo nove oblike već i sasvim drugu sadržinu.

U takvoj situaciji naša zemlja, kao član zajednice nesvrstanih zemalja, treba da nađe svoje pravo mesto, te da svoj politički prestiž i ekonomske prednosti usmeri u cilju realizovanja i uspostavljanja čvrstih i svestranih privrednih veza, ali na jednom višem i savremenijem stepenu povezivanja privrednih potencijala naše zemlje sa zemljama u razvoju.

Sticajem okolnosti imao sam prilike da malo bliže upoznam šume i drvo tropskog pojasa i to najpre kao dugogodišnji predstavnik naših izvoznih organizacija na tržištu Velike Britanije, zatim kao član naše delegacije u radu Komiteta za drvo u Ženevi, te kao saradnik-konsultant FAO/ECE, prilikom izrade dugoročne projekcije razvoja šumarstva i prerade drveta u Šri Lanki (Cejlon).

Na temelju ličnog saznanja i stručnih konsultacija, a uz pomoć navedene stručne literature, prikazano je u najširim potezima stanje šumskog fonda, rasprostranjenost šuma, tipovi šuma, ukupna drvna masa kao i ostale karakteristike tropskih šuma i njihove potencijalne mogućnosti.

U posebnoj glavi prikazan je istorijski razvoj trgovine tropskim drvetom i današnji značaj tropskog drveta na međunarodnom tržištu, kako sa aspekta trgovine, tako i potrošnje, odnosno upotrebe u nekim najznačajnijim zemljama uvoznicama, prerađivačima i potrošačima tropskog drveta.

Posebno je razmatrano učešće Jugoslavije u trgovini sa tropskim drvetom. Ukazano je na potrebu novih, savremenih oblika privredne saradnje u sektoru šumarstva, drvne industrije i trgovine i uspostavljanja novih privredno-poslovnih veza na dugoročnoj osnovi.

U posebnoj glavi navedene su opšte karakteristike tropskog drveta liščara sa opisom posebnih botaničko-tehnoloških svojstava nekih komercijalno poznatih vrsta tropskog drveta.

Ovaj priručnik namenjen je svim šumarskim stručnjacima koji, iz ličnih ili poslovnih razloga, žele da upotpune i prošire saznanja o specifičnostima tropskih šuma, i karakteristikama tropskog drveta. Jer, ovo drvo zauzima sve značajnije mesto na međunarodnom tržištu pa, s obzirom na privredno političku orijentaciju naše zemlje, sve više interesuje privredu Jugoslavije u celini.

Posebnu i naročitu zahvalnost dugujem Dr ing. Dušanu Oreščaninu, redovnom profesoru Šumarskog fakulteta u Beogradu, na korisnim predlozima, primedbama i sugestijama.

Zahvaljujem Savetu za šumarstvo i industriju za preradu drveta Privredne Komore Jugoslavije, a posebno Sekretaru Saveta, dipl. ing. Mirku Sučeviću, koji su omogućili izdavanje ovog priručnika.

Isto tako, zahvaljujem dipl. ing. Petru Adamoviću, savetniku PKJ, na pomoći oko redakcije knjige.

Pisac